

rende Politik, som Flertallet har ført i flere Aar, med hvert Aar er kommet længere og længere bort fra dette Maal, som i og for sig vel er værd at efterstræbe. Naar jeg udtrykker mig saaledes, at der var givet Folkethinget gennem denne Bestemmelse en Mulighed for at opnaa en saadan fremragende Stilling lige over for Finantslovehandlingen, men at der ikke var givet det en Ret, det uden videre kunde fordrø, saa maa der dog spørges, hvad er Betingelsen for, at et saadant Maal kan naas. Betingelsen er den, at Folkethinget vil vide at begrænse sig. Nu veed jeg meget vel, at det saavel for den Enkelte, som endnu mere for en større Forsamling, er ganske overordentlig vanskeligt at begrænse sig; men vi have i Grundloven en god Hjælp her til, naar vi blot ville benytte den. Der findes jo nemlig i Grundloven en Definition af en Finantslov, idet der i Grundloven staar, at Finantsloven skal indeholde et Overslag over Aarets Indtægter og Udgifter. Nu siger Flertallet, og har sagt det før, og siger det ogsaa i sin Betænkning, at fordi der staar, at den skal indeholde det, derfor staar der ikke, at der ikke meget godt kan indeholdes en Mængde andre Thing. Det er ganske sandt. Der er ikke det Mindste i Veien for, at Finantsloven kan indeholde Bestemmelser paa den almindelige Lovgivnings Omraade, nemlig naar alle interesserede Parter, Regjering, Folkething og Landsting ere enige om at optage en Bestemmelse af den Art paa Finantsloven. Men hvad der derimod ikke kan ske og i alt Fald ikke bør ske, ja ikke en Gang gjøres Forsøg paa, er at Folkethinget ensidigt vil fremvinge Birkeliggjørelsen af sine Anskuelser paa den almindelige Lovgivnings Omraade gennem Bestemmelser paa Finantsloven, eller ved at stryge Bevillinger paa Finantsloven. Hvis dette kunde tilstedes ensidigt mod Regjeringens og mod det andet Things Villie, vilde Følgen deraf blive den, at paa een Gang eller lidt efter lidt al Magt her i Landet kom til at hvile i dette Things eller i dets Finantsudvalgs Flertals Haand. Dette har aldrig været Grundlovens Mening, og hvis de andre Faktorer, de andre Deltagere i Lovgivningsmagten vilde finde sig heri, begik de efter min Formening et usforvarligt Selvmord. Jeg skal nu tillade mig at tage et Par Exempler af de Forslag, som Flertallet har stillet, og som ere i Overensstemmelse med, hvad Folkethinget ved anden og tredje Behandling har vedtaget, for at vise, at man gennem Finantslovens Behandling vil fremvinge Birkeliggjørelsen af sine Anskuelser paa det almindelige Lovgivningsomraade. Jeg tager de to væsentligste Punkter, nemlig Theaterspørgsmaalet og Spørgsmaalet om Afdragene i Præstelønninger. Ved den Bestemmelse om Theatrets Lukning, som Udvalgets ærede Flertal har foreslaaet Thinget atter at optage, bestemmer man i Birkeligheden, hvad der naturligt maa bestemmes, hvis man vil gaa den Vej, gennem en alminde-

lig Lov. Man veed, at i denne Sag er Regjeringen ikke enig med Flertallet her i Salen, og man veed, at det andet Thing er ubetinget uenigt med Flertallet deri; men man vil gjøre et Forsøg paa at sætte sin ensidige Villie igennem ved at benytte Finantsloven dertil. Man siger altsaa: vi holde blot paa vort, saa blive de andre nødt til at give efter. Erfaringen vil vise, om de Herrer heri have Ret eller ei. Jeg skal ikke nærmere gaa ind paa hele Theatersagen, den er tilstrækkelig uddebatteret baade her og i det andet Thing ved tidligere Behandlinger. Det andet Spørgsmaal, jeg vil fremdrage, er det om Afdragene i Præstelønningerne. Skjøndt man negter det i Betænkningen, kan jeg ikke se Andet, end at man ved dette Forslag søger at slaa fast, ikke at Tjenerne ere Statens Eiendom — thi det ere vi alle enige om, at de ere —, men at Tjenerne bør betales direkte til Statskassen og ikke til en særlig Fond, for derfra atter under Kultusministeriets Bestyrelse at uddeles til vedkommende Embedsmænd. Jeg kan ikke se Andet, end at man ved dette lille Forslag paa Forhaand søger at slaa dette fast, og man vil da ikke kunne undre sig over, at herimod reises stærk Modstand. Nu vender jeg tilbage til mere almindelige Bemærkninger, og jeg vil da tillade mig at sige, at naar fra den ene Side den Magt, som er nedlagt i Ons Haand, bliver brugt til den yderste formelle Grændse, vil det være ganske naturligt, at der fra den anden Side, hvor man formener, at denne Brug til den yderste formelle Grændse er et Misbrug — jeg siger ikke, det er saa, men forudsætter, at man fra den anden Side formener det — opstaar en Reaktion herimod, og at man da fra den anden Side gaar langt videre, end man efter al Sandsynlighed vilde være gaaet, hvis ikke det første Skridt var sket fra den første Side, det vil sige fra dette Thing. Vi have i de senere Aar været vant til, at det andet Thing finantsielt taget omtrent har fundet sig i, hvad dette Thing har besluttet, og kun søgt at rette Finantsloven, at befri den fra de Pletter, som man forment, den led under og skæmmedes af. Men hvorvidt saa end dette Thing allerede tidligere er gaaet over for de to andre Sider af Lovgivningsmagten, er man dog aldrig gaaet saa vidt som i Aar, og man vil derfor finde det naturligt, at den Kamp, som er begyndt fra den ene Side, tages op og føres med al Kraft ogsaa fra den anden Side, og at man da ikke indskrænker sig til det, man hidtil har indskrænket sig til, men gaar videre, gennemgaar og undersøger Finantslovens Bestemmelser og siger: Det og Det er vor Mening. Jeg kommer derfor til det Resultat, som jeg allerede har udtalt, at dette Things Flertal just ved den Optræden, det nu finder rigtig, fører dette Thing længere og længere bort fra det Maal, som jeg med dem finder det ganske naturligt at efterstræbe, nemlig